

Finansministeren (Grünbaum): Hr. Lembourn kan naturligvis ikke drage den sidste konklusion. Jeg vil gerne se på, om der er dækning eller ikke, og hvis der ikke er dækning, vil jeg være villig til at overveje sagen. Jeg har engang sagt, at måske var det bedre at give en direkte betaling til arbejdsgiverne. Men det kan godt være, at man så skulle sige: ja men så skal de penge indbetales øjeblikkelig, f. eks. på en spærret konto. Det er da muligt, at man ender dér, hvis der bliver ved med at være så mange arbejdsgiverrestancer. Det kan vistnok ikke gøres i øjeblikket; jeg har spekuleret lidt i den retning, men pengeinstitutterne kan ikke klare en sådan opgave i øjeblikket. Jeg er som sagt villig til at overveje disse ting.

Jeg kan ikke rigtig gå med til den argumentation, at hvis man gennemfører dette her, giver det ikke nogen forbrugsudvidelser, men kun en likviditetsforøgelse. Så enkel er sammenhængen ikke, og det ved hr. Lembourn udmærket godt. Vi to kan slet ikke afgøre, i hvilket omfang det udelukkende bliver en likviditetslettelse, eller det faktisk kommer til at gå ind som øget forbrug. Og selv om det kun var en likviditetslettelse, er det dog en mærkværdig måde at føre pengepolitik på: nu skal det, fordi man vil gennemføre en administrativ lettelse — det forstår jeg er hovedsigtet med det — have virkning på likviditeten. Jeg kunne bedre forstå det, hvis man havde sagt: ja vel, så får vi en uønsket pengepolitisk virkning, men den kan modvirkes på anden måde via Nationalbanken. Den argumentation, man har anlagt her, finder jeg helt utilstedelig set fra et økonomisk synspunkt. ¶

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Lembourn): Ja men det er da en kendt sag, at det, der sker, hver gang man foretager en finanspolitisk stramning, er, at man får likviditetsproblemer. Dem må man prøve at løse samtidig, og dem kan man løse på mange forskellige måder. Jeg har den opfattelse, at forslaget her giver den løsning, som har de mindste risici i sig for at give forbrugsudvidelse, for pengene skal jo indbetales. Virksomheden kan ikke uden videre anvende pengene. Man kan ikke give sig til at investere dem osv. Det letter firmaernes likviditet, men pengene skal betales, og der-

for er det den måde, der giver mindst risiko for en forbrugsudvidelse.

Finansministeren (Grünbaum): Det er da ikke rigtigt, at virksomhederne ikke kan anvende disse penge til investering. Det kan de i høj grad. Hvis de ved, at de varigt kommer til at ligge med dette større beløb, ville det da være ret tåbeligt, hvis virksomhederne ikke disponerede efter, at de lå med disse større beløb.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Lembourn): Den lettelse, der sker i likviditeten, kan kun være en ren pengepolitisk lettelse. Pengene skal afleveres. Det er jo ikke sådan, at man til stadighed, hver gang der er indbetalt kildeskat, får et forøget beløb til rådighed, så man kan forøge sine investeringer. Det kan kun være en likviditetslettelse for virksomhederne og ikke noget som helst andet, for pengene skal afleveres, når kvar-talet er gået.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Arne Larsen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om investeringskonti [af Hans Kjær m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 27) findes i tillæg A. sp. 427, fremsættelsen i tidenden sp. 482).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Grünbaum): Dette lovforslag går i hovedtræk ud på, at personer, der binder et vist beløb i en bank eller sparekasse, skal kunne trække beløbet fra på deres selvangivelse. Beløbet kan udgøre indtil 20 pct. af den skattepligtige indkomst, dog højst 10.000 kr. Bindingen skal vare i 2

[Finansministeren.]

år. For et ægtepar, hvor begge er selvstændigt skattepligtige, kan det altså blive 20.000 kr. om året, som man kan opnå denne særlige skattelettelse for.

Når de 2 år er gået, kan skatteyderen hæve pengene, og hvis han gør det, skal han indkomstbeskattes af det beløb, han hæver. Han kan dog også vente til et senere år med at hæve pengene. I så fald kommer beskatningen først i det år, hvor han hæver dem. Beskatningen kan også blive spredt ud over flere år, hvis han ikke hæver alle pengene på én gang. Det er vist kort sagt sådan, loven skal virke.

Forslaget går med andre ord ud på at give en skattemæssig fordel til personer, der er således stillet, at de i mindst 2 år kan undvære et beløb af den størrelse, jeg lige har omtalt. Fordelen bliver naturligvis størst for personer, der kan udnytte ordningen fuldt ud, fordi det beløb, de har råd til at undvære, svarer til $\frac{1}{5}$ af deres skattepligtige indkomst og altså kan gå helt op til de 10.000 kr. pr. skattepligtig.

For skatteydere, der ikke er så heldigt stillet, bliver fordelene mindre, og mange vil slet ikke have råd til at være med — og lad mig indskyde: det er dem, der skal betale. Alle de, der ikke har råd til at være med, alle de, der ikke har råd til at hensætte disse beløb til denne såkaldte investeringsfond, skal betale, for at de bedre stillede skatteydere kan opnå de betydelige fordele, som det konservative folkeparti her kommer med.

Lad mig sige med det samme, at allerede den meget udprægede sociale skævhed, der ligger i dette forslag, efter min opfattelse taler helt afgørende imod at gennemføre noget sådant. I øvrigt ligger der også en skævhed i, at fradraget skal foretages i indkomsten. Vi kender problemet og ved, at det bidrager til at gøre fordelene størst for skatteydere i de højere indkomstgrupper. Man er vel ikke i tvivl om, at jeg mener, at det, vi trænger til, ikke er nye fradrag og slet ikke fradrag med den skævhed, som er indbygget her.

Om formålet med at give denne meget betydelige skattefordel til en gruppe forholdsvis godt stillede borgere har forslagsstillerne forklaret, at det er at fremme opsparringen. Men så er det nødvendigt at sige

endnu en gang, at den omstændighed, at en person anbringer midler i den slags ordninger, ikke uden videre kan tages som udtryk for, at så er der også sket en ny opsparring, en nettoopsparring. For mange af de mennesker, der deltager i denne såkaldte opsparring, vil der nemlig kun ske det — det ved hr. Hans Kjær også godt — at midler, som de havde i forvejen, bliver flyttet over fra den ene konto til den anden, altså nu over på denne investeringskonto. Denne erfaring ændres jo ikke, fordi man nu vil kalde det for investeringskonti i stedet for de andre skattesparekonti, som vi tidligere har haft.

Det indgår også i de konservatives formål med dette forslag, at det skulle hjælpe til med at skaffe mere kapital til erhvervslivet, og det er jo et godt formål. Men hertil er at sige, at der ikke kommer mere kapital i alle de mange tilfælde, hvor skatteyderne blot flytter pengene fra den ene konto til den anden. Det er vi formentlig enige om.

Jeg kan selvfølgelig ikke forhindre forslagsstillerne i at have det lyse eller lysegrønne håb, at i hvert fald nogle af de penge, som skatteyderne skulle binde på disse investeringskonti, kunne finde vej til erhvervslivet; men mere end et håb kan det ikke blive.

Om karakteren af den skattefordel, der er foreslået, gælder, at det i princippet drejer sig om en skattemæssig henstandsordning. Det beløb, skatteyderen trækker fra i første omgang, skal jo beskattes, når han senere hæver det. Jeg skal gerne give forslagsstillerne en lille kompliment på det punkt for, at de dog har lagt det bånd på sig at begrænse forslaget på denne måde. Det er i hvert fald en begrænsning, når man sammenligner med kapitalbindingsordningen, som jeg ser man erklærer sin ulykkelige kærlighed til i den skriftlige fremsættelse.

Det er værd at mærke sig, og forslagsstillerne gør selv opmærksom på det, at skatteyderen i mange tilfælde kan få en varig skattebesparelse, der går langt videre end den skattemæssige henstand. Sådan vil det gå, når skatteyderen forstår — og det er der jo nogle der gør — at indrette det sådan, at han opnår fradraget i et år, hvor indtægten er høj, mens den efterfølgende beskatning kommer i et år, hvor indtægten er lav eller måske ligefrem viser underskud. Hvis forslaget bliver gennemført, vil det altså åbne

[Finansministeren.]

nye muligheder for den særlige form for opfindsomhed, som vi her i folketinget plejer at kalde for skattetænkning, når vi skal finde et forholdsvis pænt ord for det.

Af det, jeg har sagt, vil man forstå, at jeg ikke kan anbefale dette lovforslag. Sendes det i udvalg, er jeg selvfølgelig parat til at bidrage med alle de oplysninger, som udvalget ønsker.

Jeg skal tilføje, at jeg har bemærket forslagsstillernes udtalelser om, at dette kun skulle være et første skridt. I den skriftlige fremsættelse er der nogle betragtninger om, at det skulle kunne føre videre i retning af de konservatives idé om medejerskab og medbestemmelse for de ansatte. Jeg skal ikke gå nærmere ind på dette her i dag. Forslagsstillerne skriver, at de på dette område er inde i det, man kalder en overvejelses tid, så det vil nok være rimeligt, synes jeg, at vente med at diskutere deres tanker nærmere, indtil disse overvejelser har ført til noget mere præcist end det, der er anført i forbindelse med dette lovforslag.

Ove Hansen: Når man har lidt med skatter at gøre, bliver man altid interesseret, når der kommer et lovforslag om skatter, og nu er der kommet et fra de konservative. Jeg vil meget gerne være positiv over for forslag om at forbedre vort skattesystem og skabe mere retfærdighed, så derfor var jeg nysgerrig efter at læse lovforslaget igennem.

Jeg blev ærlig talt glad, da jeg så, at det var en håndsrækning til alle lønmodtagere. Nu får alle adgang til skattefri henlæggelser. Bare de lægger mellem 500 og 10.000 kr. hen, fritages de for at blive beskattet af det henlagte beløb. Og så må de forpligte sig til, at pengene skal bindes i hvert fald i mindst 2 år. Hvornår de vil hæve pengene, overlades til den enkelte skatteyder selv.

Vi er vel alle her i folketinget klar over, at opsparing er en nødvendighed, og jeg tror også, vi har forståelsen af, at det betyder meget, at der kan skaffes penge til investeringer. Men hvis man skal præmiere en opsparing, mener jeg, at navnlig de, der har en lav indtægt, men som kan præstere en opsparing, bør præmieres. Hos dem, der f. eks. vil lide afsavn, opfatter jeg opsparingen som meget mere betydningsfuld, dér er det en

kraftanstrengelse. Det er det jo slet ikke her.

Finansministeren pegede med rette på dem, der er så heldige at have penge i et pengeinstitut og bare kan overføre beløbet fra den ene konto til den anden; så får de en skattebegunstigelse. Har man en stor indtægt, skal vi sige 100.000 kr., ja, så sparer man måske 6.000-6.500 kr. i skat. Så står der ganske vist i lovforslaget, at når pengene engang hæves, skal de beskattes. Men man kan måske selv bestemme, hvornår man vil hæve et sådant beløb; det er i hvert fald let at bestemme det, når man har nok af penge i forvejen. Det kunne jo være, man fandt et år, hvor éns indtægt måske kunne blive reduceret legalt; jeg tænker her på ekstraordinære afskrivninger osv. Derved ville man få en særlig begunstigelse, og folk med de store indkomster, marginalskatteyderne, vil naturligvis også få en fordel. Hvis folk med mindre indtægter i det hele taget kan spare penge op, vil de ikke nær få den begunstigelse, som folk med de store indtægter har. Jeg havde egentlig den opfattelse, at den forrige regering var klar over, at man på visse områder var gået for vidt med begunstigelser ved skatteopsparinger. Men nu får vi her et lovforslag, der er temmelig vidtrækkende.

Jeg har set den modtagelse, de konservatives lovforslag har fået i pressen. I Berlingske Tidende var der ikke ligefrem jubel over det, og i Politiken fra den 6. november kaldes det et paradenummer, og man henstiller til folketingsret ikke at spille tid på et forslag af denne art.

Vi vil naturligvis gerne drøfte skatteproblemer i det hele taget, men her synes jeg ærlig talt man er gået betydeligt for vidt. Jeg vil lytte med interesse til, hvad venstres ordfører og de radikales ordfører siger, om de er enige i de konservatives tanker her om en præmiering ved opsparing.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at vi naturligvis ikke fra mit partis side har noget imod, at det henvises til skatteudvalget. Men for at der ikke skal opstå misforståelser: sympati med forslaget, det har vi ikke.

Jens Foged: Jeg kan straks sige, at ethvert lovforslag, der på rimelig vis kan

[Jens Foged.]

medvirke til forøgelse af den private opsparing, har venstres bevågenhed. I det foreliggende tilfælde sker der en udvidelse af mulighederne for opsparing på den måde, at lønmodtagere, vi kan kalde dem A-skatteyderne, i lighed med de gældende regler for B-skatteyderne nu kan foretage udjævninger af den skattepligtige indkomst og dermed opnå en skatteudskrivning, hvor toppen er taget af trækprocenten.

Det er for øvrigt forbavsende for mig, at den højtærede finansminister ikke finder, at lønmodtagere sådan set på en eller anden måde burde have samme muligheder på dette område som B-skatteyderne. I dette tilfælde skal de opsparedede midler indgå i pengeinstitutterne, og så kan de jo dér anvendes til andres investeringer, sådan at de kan bruges ude i erhvervslivet, hvor der er mangel på kapital. På den måde kunne nyetablerede lettere få midler, og det kan vel nok være tiltrængt.

Måske er lovforslagets titel alligevel lidt misvisende, når det kaldes forslag til lov om investeringskonti, for de opsparedede midler kan jo også efter lovforslagets tekst anvendes til almindelig udjævning af indkomsterne, i det mindste over en to års periode. Men også dette finder vi sådan set rimeligt, og det kan få betydning for mange skatteydere. Det behøver ikke at være det, som den højtærede finansminister kalder „skatte-tænkning“, hvor ordet sættes i anførselstegn for at give det et odøst skær. Det kan få betydning for folk, der på et senere tidspunkt kan overse, at de går ned i indkomst, og som følge deraf kan de få en jævnere trækprocent.

Vi lever jo med den mærkelige, fejlagtige skattepolitiske idé, at vi tror, at det er ét års indkomst, der altid skal danne grundlag for skatteberegning. For år tilbage var der en almindelig diskussion om at bruge 3 års gennemsnit som grundlag. I virkeligheden burde beregningerne finde sted for et længere tidsrum, flere år, for derved udjævnedes de. En dato, der skiller, er ikke udtryk for vedkommende virksomheds eller vedkommende skatteydere økonomiske muligheder. Vi har altså nu dette etårige system, og det er vanskeligt at administrere noget andet. Men hvor vi eventuelt kunne finde muligheder for at udjævne det, uden at der

derved skete direkte skade, burde vi gøre det — og der sker jo ingen skatteunddragelse, fordi der er en udjævning.

Vi finder det rigtigt at medvirke til videre behandling af lovforslaget, og vi vil tilføje, at hvis der er nogen nyopsparing i det, og hvis vi ved denne drøftelse i udvalget kan finde frem til, at der virkelig er noget attraktivt ved det, vil vi være med til at diskutere det. De senere års uro på det skattepolitiske område, ja, nu kalder jeg det uro, jeg skulle vel have sagt reformer; har forvirret skatteyderne, således at der hersker den dybeste mistillid til nytten af privat opsparing og i vide kredse i det hele taget mistillid til nytten af indsats i arbejde og produktion.

På baggrund af, at man har skabt en sådan mistillid hos landets skatteydere, er vi villige til at diskutere enhver form for nytænkning med henblik på at fremme privatopsparingen og med henblik på udjævning af de for høje trækprocenter. Vi vil medvirke til lovforslaget, så vidt det virkelig kan få nogen betydning fremover.

Må jeg som slutbemærkning sige, at desværre tror jeg ikke, at dette er noget, der i særlig udstrækning virker animerende, og jeg kan vist godt allerede nu sige, at fra venstres side vil vi snarest fremsætte forslag, der på helt anden måde tager fat på dette problem.

Bernhard Baunsgaard: Om dette lovforslag om investeringskonti kan jeg sige, at vi vil meget gerne foranlediget af dette forslag tage alle de problemer, som man kommer til at tænke på ved at læse dette forslag, op i skatteudvalget. Men jeg må sige om det foreliggende lovforslag ligesom hr. Jens Foged, at det er efter min mening fyldt med en række problemløsninger, som virker direkte imod, hvad vi til andre tider har foreslået.

Må jeg f. eks. anføre, at allerede af § 1 fremgår det, at her skal indføres et nyt fradrag i den skattepligtige indtægt. Nu har vi jo ellers været enige om, at vi er nødt til at simplificere hele skatteforholdet, og det går direkte imod vore bestræbelser på dette område, når man nu taler om at indføre et nyt skattefradrag.

Det blev sagt, at lovforslaget ikke så meget var et forslag om investeringskonti, men derimod et forslag om skatteudjæv-

[Bernhard Baunsgaard.]

ning. Jeg vil gerne drøfte selve dette problem i skatteudvalget, men mener ikke, at dette forslag taget isoleret vil løse nogle af de problemer, der opstår i forbindelse med skatteudjævningen.

Investeringskonti for private i modsætning til investeringskonti for selskaber er et problem, der burde tages op af os ved en eller anden lejlighed, og nu har vi fået en lejlighed. Men jeg vil gøre opmærksom på, at dette virker aldeles ikke som en investeringskonto for private, for lovforslaget siger udtrykkelig, at i det øjeblik man hæver penge for at investere de penge, man har sat hen, så skal de beskattes.

Jeg tror i det hele taget, at mange af de tanker, der er nedlagt i dette lovforslag, fortjener overvejelse, men jeg tror ikke, at man har fundet den rigtige løsning på nogen af problemerne.

Lütken: I den nugældende skattelovgivning har vi en lov om investeringsfonds og en lov om etableringskonti. I hvert fald loven om investeringsfonds knytter sig tæt til afskrivningsloven, og dens formål er at muliggøre for selvstændige erhvervsdrivende, at de kan flytte deres afskrivninger frem i tiden mod senere, når aktiverne anskaffes, at give afkald på disse afskrivninger i samme omfang, som man tidligere har fået fradrag for dem ved henlæggelse til investeringsfond. Etableringskonti kan benyttes af lønmodtagere, således at fradraget i den skattepligtige indkomst sker før etableringen.

Det konservative folkeparti, som jo for tiden har vanskeligheder med at markere profilen, foreslår — formentlig i et forsøg på at vinde tabt terræn tilbage blandt borgerlige vælgere — at der skal indføres en nydannelse med investeringskonti, der også skal kunne benyttes af lønmodtagere. Det kunne tænkes, at man fra konservativ side havde erkendt, at lønmodtagere er stærkt disfavoriseret skattemæssigt i forhold til selvstændige erhvervsdrivende. Hvis dette

også ligger bag lovforslaget, må jeg lykønske med denne erkendelse, idet jeg er ganske enig i, at lønmodtagere på helt utilbørlig måde er sorteper i vort skattesystem. Desværre ligger løsningen af dette diskrimineringsproblem ikke i at etablere flere fradrag.

Det siges i den skriftlige fremsættelse af ordføreren for forslagsstillerne, hr. Hans Kjær, at lovforslaget først og fremmest skal ses som en stimulans til kapitaldannelse, og at det vil muliggøre skabelsen af nye arbejdspladser og sikre bestående — en målsætning, som vi i og for sig kunne tilslutte os. Nu hersker der megen tvivl om, hvorvidt forskellige skattebegunstigede opsparingsformer overhovedet medfører en nævneværdig forøgelse af opsparingen. Det er derfor tvivlsomt, om vi ved at gennemføre dette lovforslag opnår de virkninger, som er forslagets hovedsigte. I praksis sker der nok oftest det, at den forhåndenværende opsparring flyttes fra ikke-begunstiget til begunstiget opsparing. Det foreliggende lovforslag begunstiger visse opsparingsformer, der foretages i banker, spare- og andelskasser. Det vil formentlig umiddelbart gå ud over opsparingen i obligationer, aktier o. lign., og endvidere vil opsparing i form af andre bankindeståender blive overflyttet til investeringskonti. Endelig vil forslaget medføre, at en del skatteydere optager lån for at kunne opnå den skattelettelse, der her er tale om, for også det ville være en god forretning. Ordningen kræver jo ikke af den enkelte skatteyder, at han skal dokumentere, at han har en reel nettoopsparing.

Vil man effektivt fremme lysten til opsparing, er skattefiduser ikke vejen, men en effektiv bekæmpelse af inflationen, og det er en helt anden historie. Den foreslåede ordning er ikke som investeringsfundsordningerne tidsbegrænset. Derfor vil den formentlig blive benyttet også af selvstændige erhvervsdrivende. Ordningen indebærer jo i forhold til deres investeringsfonds en fordel, idet de normalt skal bruge deres investeringsfondshenlæggelser inden 12 år.

Den byrde, man påtager sig ved at be-

[Lütken.]

nytte sig af ordningen, er, at beløbene, der indskydes, er bundet i 2 år, og at man i udbetalingsåret bliver indkomstbeskattet af udbetalingen. Under inflationen, som vi nu kender som en desværre normal tilstand, får indskyderne fradrag i indkomsten i tungere kroner end dem, de til sin tid bliver beskattet med. Endvidere muliggør vort skattesystem, at de, der er økonomisk bedst funderet, og som har mest effektiv revisor- og sagførerbistand, kan nedsætte deres indkomst næsten ubegrænset i ét eller flere år. Det vil være praktisk at gøre det i udbetalingsåret, f. eks. ved at blive interessent i et trussederi eller noget lignende.

Lovforslaget går som alle andre lignende ud på at flytte skattebyrden ud til en fjern fremtid, og der bliver jo ikke tale om småbeløb. Maksimum er sat til 20 pct. af den skattepligtige indkomst, dog højst 10.000 kr. I visse tilfælde kan man dog glæde sig over, at også hustruen kan benytte ordningen, så maksimalt for familien kan der blive tale om 20.000 kr. årlig. Det kan jævnthen give en skattelettelse på 10.000-12.000 kr. årlig. Ordningen er som andre også uretfærdig derved, at fradraget sker i indkomsten og ikke i skatten. Dette gavner de store indkomster, der på grundlag af de store trækprocenter får den største skattefri gevinst.

Jeg har tidligere nævnt, at det ikke er hensigtsmæssigt at forøge antallet af skattefradrag. Allerede af rent skattetekniske grunde må der kræves forenkling af skattesystemet, hvilket samtlige partier erklærede sig enig i ved debatten om statsministerens tiltrædelseserklæring. Forenkling betyder i hvert fald én ting, nemlig at man skal nedsætte fradragenes antal. Det er faktisk umuligt at nå den effektivitet i ligningsarbejdet, som de ærlige skatteydere har krav på, når systemet kompliceres ved et utal af fradrag. Det er endvidere klart, at jo flere fradrag og undtagelser for skattepligt vi har, jo mere indsnævres beskatningsgrundlaget, og jo højere må beskatningsprocenterne blive. Det, vi må kræve, er en udvidelse af beskatningsgrundlaget; kun derved kan man fremskaffe en reel nedgang af trækprocenterne.

Den måske væsentligste grund til, at vi må afvise lovforslaget, er, at det er behæftet med en social slagside, som er ganske uac-

ceptabel. Forslagets gennemførelse vil betyde, at man løfter den bedst stillede del af lønmodtagerne over i de privilegerede erhvervsdrivendes rækker, og at det bliver de økonomisk dårligst stillede, der skal betale gildet.

Jeg ved ikke, om forslagsstillerne er i stand til at sige noget som helst om det provenutab, vi må forvente ved ordningens gennemførelse, og hvorfra man har tænkt sig at dette tab skal dækkes.

Vi må håbe, at det konservative folkeparti ikke helt skamfiler profilen ved at fremsætte forslag af denne art. Desværre kan vi nok vente endnu flere, f. eks. om skattefritagelse for overskud af eget hus, og vi kan vel også — det er måske mere fra venstres side — vente forslag om fritagelse af beskatning af renteindtægt. Kort sagt, det ser ud til, at de borgerlige partier, i hvert fald de to af dem, vil gøre, hvad der er muligt for at komplicere skattelovgivningen.

SF kan ikke tilsige nogen velvillig behandling af forslag, hvis konsekvenser er, at man tvinges til at betale naboens skat.

Ordføreren for forslagsstillerne (Hans Kjær): Når jeg som ordfører for forslagsstillerne skal takke både finansministeren og de forskellige ordførere, må jeg naturligvis gøre det med noget gradueret vægt, for der var jo forskel på begejstringen, men der var dog nogle ting, man fik fastslået en enighed om. Jeg forstod, at alle uden undtagelse er enige om — det er muligt, at hr. Lütken ikke fik sagt det, men jeg tror også, hr. Lütken er enig i det — at der er behov for en større opsparing i vort samfund. Det er jo en kendsgerning, at opsparingen ikke følger med i forhold til det behov, der er, hvis vi skal udvide vores produktionsapparat og derigennem være med til at løse de grundlæggende problemer i vores økonomi.

Finansministeren gennemgik meget redeligt grundtankerne i lovforslaget — og det er ikke mindst det, jeg vil takke finansministeren for — så jeg skal ikke gentage disse ting, men komme ind på nogle af de betragtninger, der er fremført.

De indvendinger, der er kommet frem, har haft lidt forskellig karakter. Man har sagt, at dette strider mod de bestræbelser, vi alle udfolder for at forenkle vores skatte-

[Hans Kjær.]

system, idet vi foreslår indført et nyt fradrag. Jeg mener, vi har udformet vores forslag på en sådan måde, at det bliver administrativt overordentlig enkelt, fordi det er i forbindelse med en selvangivelse, når året er forløbet, man skal kunne dokumentere, at man har foretaget denne binding på det, vi kalder for investeringskonti; dermed er det simpelt hen et spørgsmål, der går ind i slutreguleringen. Administrativt skulle det altså ikke være særlig vanskeligt.

Men ellers er hovedindvendingen, man har hørt, at forslaget skulle have social slagside, at det skulle indebære, at de, der ikke har råd til at — eller de der ikke kan, eller de, der ikke vil — spare, kommer til at betale skat for andre. Jeg kan ikke acceptere denne argumentation, for som i hvert fald finansministeren var meget opmærksom på, er grundprincippet i lovforslaget jo det, at beløbet kommer til beskatning, når det hæves igen til forbrug. Hvis man nu tænkte sig den tanke, at man ved bindingen af pengene unddrager sig en skattebyrde, som andre mennesker skal betale for, så må den logiske konsekvens af denne tanke være, at der sker det diametralt modsatte, når pengene igen frigøres og kommer til beskatning. Den logiske konsekvens må være, at spareren på det tidspunkt betaler skat for dem, der er ikke-sparere, ellers er der ingen sammenhæng i denne betragtning.

Forholdet er imidlertid — og det er samtidig et svar til hr. Lütken på hans seneste bemærkninger — som alle ved, at der foretages her i landet af økonomiske grunde en overbudgettering på statsbudgettet, hvor vi indkræver mere i skat end det, der skal bruges til at dække statens omkostninger og investeringer. Jeg nævner det ikke som nogen kritik. Det er en nødvendig ting, som har det formål at dæmpe forbruget. Men i samme omfang som folk selv frivilligt binder pengene i en opsparing, dæmper de jo også deres forbrug, og så er der altså ikke det samme behov for den del af kasseoverskuddet.

Jeg mener, at vi i høj grad har forebygget tanken om, at man flytter opsparingen fra den ene konto til den anden. Hvis man studerer paragrafferne, vil man se, at vi i hvert fald har lagt megen vægt på, at i det omfang man i forvejen foretager forskudsaf-

skrivninger på de forskellige investeringer, skal det gå fra i den opsparingsmulighed, man har igennem lovforslaget.

Jeg synes, det var en rigtigere betragtning, finansministeren var inde på, at der ud fra lovforslagets grundprincipper snarere er tale om en skattehenstand. Men denne skattehenstand blev nærmest betragtet som noget urimeligt, bortset fra at hr. Jens Foged havde et meget åbent øje for det positive, der ligger heri. Jeg tror, vi kommer til at se i øjnene, at det er noget, der vil få en overordentlig stor betydning for mange lønmodtagere i de kommende år. Mest umiddelbart nærliggende er det naturligvis at pege på det supplement, det kan være til forskellige pensionsopsparinger, og her vil jeg da understrege, at den form for investering eller opsparing, som følger af vort lovforslag, har den fordel, at man ikke på forhånd skal binde sig til en opsparing af en bestemt størrelsesorden frem til sit 67. år for at kunne få pengene igen. Man kan med andre ord foretage opsparingen, når man har spareevnen, og jeg tror, at når man taler om, at det ikke er alle mennesker, der har spareevnen, så er det en fejlvurdering. Jeg tror, at alle mennesker på visse tidspunkter af deres livsforløb har spareevnen, men hvis der ikke er noget spareincitament, så er det vanskeligt at få dem til at foretage denne opsparing.

Jeg tror også, vi kommer til at se i øjnene, at der sker ting i vor samfundsudvikling, som gør dette forslag interessant ud fra andet end en opsparing med henblik på pensionsårene. Vi lever i et samfund, hvor strukturomstillingen er ganske betydelig. Vi møder til stadighed strukturofre, og vi ved også, at man her i folketinget beskæftiger sig meget med, hvordan man skal løse de problemer af samfundsmæssig art, der opstår, når folk skal ind i en omstillingsproces. Det må da være en åbenlys fordel, hvis folk har haft mulighed for at sætte penge hen på en sådan konto, når de kommer ind i en sådan omstillingsproces, idet de derigennem får en mulighed for at trække på disse konti for at komme lettere igennem.

Jeg tror også, man kommer til at se i øjnene, at der sker en ændring i indkomstens fordeling gennem livsforløbet. Det skal forstås på den måde, at flere og flere mennesker vil arbejdsmæssigt, indsatsmæssigt og

[Hans Kjør.]

dermed indtjeningsmæssigt komme til at kulminere på et tidligere tidspunkt af livsforløbet end tidligere, idet de må gå over til mindre krævende og dermed mindre indtægtsgivende arbejde. Også i disse tilfælde vil man igennem lovforslaget kunne få en udjævning af skatten, som altså i sig selv har sociale fordele og socialt sigte og ikke det modsatte, som det er blevet hævdet her.

Finansministeren var periferisk inde på de betragtninger, der er gjort gældende i fremsættelsen om økonomisk demokrati, men ville ikke gå særlig ind på det. Jeg tror, finansministeren udtrykte det sådan, at han ville vente, til vore — og „vore“ opfattede jeg som mit partis — tanker var mere afklarede. Det, der er anført i fremsættelsen, er, at man — og det er altså ikke specielt os, men samfundet som helhed — jo er inde i overvejelser om økonomisk demokrati og større udbredelse af ejendomsretten.

Vi har ikke ment, at vi ved udarbejdelsen af dette lovforslag kunne løse disse problemer. Det er et spørgsmål, som debatteres, og som vi mener må løses ved nært samvirke og samarbejde og forhandling mellem de parter, det drejer sig om. Men vi mener, at vi ved at etablere et system som det foreslåede åbner en mulighed, der kan gøre det nemmere. I sig selv er der jo en adkomst til at investere aktivt med fortsat skattelettelse, og systemet kan udbygges dertil. Vi mener, det må være sådan, at de løsninger, man finder frem til — hvordan de nu end måtte blive til sin tid — kommer til at gå ud på, at lønmodtagerne skal kunne investere i virksomhederne. De vil dog kun i et vist omfang kunne investere i de virksomheder, hvor de selv er ansat. Der er jo masser af mindre virksomheder her i landet og offentlige virksomheder, hvor det ikke lader sig gøre. Vi mener, at det foreslåede system meget nemt vil kunne tilpasses til sådanne regler, sådan at den opsparing, der har fundet sted forud, gør det muligt for lønmodtageren at have noget at investere med, når man skaber mulighederne for, hvad han kan investere i.

Der er fra forskellige af ordførerne givet udtryk for, at man gerne vil være med til at drøfte disse ting nærmere, og jeg vil da også sige, at man kan drøfte, om 10.000 kr. er for høj en grænse. Det blev nævnt, at vort for-

slag indebærer, at også den selvstændigt beskattede hustru kan opspare, og det lød nærmest, som om det var noget dadelværdigt, men det må vel være rimeligt med den udvikling, vi er inde i, at vi betragter mand og kone som hver sit selvstændige skatteobjekt, som må have præcis de samme ensartede muligheder for at foretage den opsparing og have den mulighed for investering, der følger deraf. Men hvis de 10.000 kr. skulle være den ulykkelige grænse, som får folk til at synes, at dette er for usocialt, ja, så er jeg da villig til at drøfte i udvalget, om vi kan finde en anden grænse.

Jeg tror i det hele taget, det ville være gavnligt, om vi i et udvalgsarbejde på baggrund af lovforslaget kunne få en diskussion i gang om, hvordan vi kan fremme det, som forslaget tager sigte på. Vi mener direkte, at lovforslaget bygger på enkle tanker, det skulle være muligt at gennemføre hurtigt, men i betragtning af sagens karakter vil jeg foreslå, at det bliver henvist til et særligt udvalg, hvor vi ikke risikerer som i skatteudvalget, at det drukner i de almindelige kildeskattetekniske betragtninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Arne Larsen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget, (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos ferskvandsfisk.

Valgt blev: *Otto Mørch, Erik Andersen (Sdrj. amt), Erenbjerg, Risgaard Knudsen, Axel Ivan Pedersen, Birte Weiss, Erik Worm, Vivike, Lütken, Henning Andersen, Burgdorf, H. C. Toft, Kristen Østergaard, Arne Christiansen, Søren Jensen, Erik Hansen og Gunner Baunsgaard.*

Den fg. formand (Arne Larsen): Der er ikke mere på dagsordenen.

I skrivelse af gårs dato meddeler ministeren for Grønland, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov for Grønland om indførselsafgifter m. v.

I skrivelse af gårs dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse og forslag til lov om erstatning for vaccinationsskader.

I skrivelse af dags dato meddeler udenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om konsulære forbindelser.

I skrivelse af 16. d. m. anmoder ministeren for offentlige arbejder om, at der må blive foretaget valg af 2 medlemmer af *jernbamerådet* i stedet for Kai Lindberg og Martin Pedersen, der er udtrådt af folketinget.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag

Ministeren for Grønland (Knud Hertling): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov for Grønland om indførselsafgifter m. v.*

Toldkontrollen i Grønland udøves af politiet i Grønland, den kongelige grønlandske handel, det danske toldvæsen og de færøske toldmyndigheder. Mens der i den danske toldlov er tillagt det danske toldvæsen en almindelig adgang til at foretage de undersøgelser af befordringsmidler, rejsende og varer, der er nødvendige for kontrollens udøvelse, kan sådan undersøgelse i Grønland i dag i princippet kun foretages efter forud indhentet retskendelse.

Der er i den senere tid sket en betydelig stigning i omfanget af ulovlige vareindførsler til Grønland, og så længe der i Grønland ikke findes et egentligt toldvæsen, vil det næppe være muligt at føre en så effektiv kontrol med vareindførslen som i Danmark, men kontrollen vil dog i nogen grad kunne effektiviseres, såfremt der tillægges de grønlandske kontrolmyndigheder samme undersøgelsesbeføjelser, som i henhold til toldloven tilkommer det danske toldvæsen.

I overensstemmelse hermed foreslås det i det foreliggende lovforslag, at der gennemføres en tilsvarende adgang for de grønlandske kontrolmyndigheder som for det danske toldvæsen til at foretage de undersøgelser af befordringsmidler, rejsende og forsendelser, der er nødvendige for kontrollens udøvelse.

Lovforslaget er tiltrådt af Grønlands landsråd.

Idet jeg i øvrigt med hensyn til lovforslagets enkeltheder henviser til bemærkningerne til forslaget, skal jeg herved tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om indfødsrets meddelelse.*

Nærværende lovforslag er udarbejdet efter de samme retningslinjer som det forslag, som jeg forelagde for folketinget den 19. oktober 1971, og som blev vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 11. november 1971. Det nu fremsatte forslag omfatter i alt 280 personer. Jeg må dog forbeholde mig senere ved et ændringsforslag at stille forslag om, at der meddeles dansk indfødsret til yderligere et antal personer, hvis ansøgninger endnu ikke er blevet færdigbehandlet i indenrigsministeriet, ligesom jeg i lighed med tidligere år senere i folketingsåret vil fremsætte forslag om meddelelse af dansk indfødsret til yderligere et antal personer.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketings velvillige og hurtige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om erstatning for vaccinationsskader.*

Efter gældende ret vil mulighederne for ved en domstol at få tilkendt erstatning for vaccinationsskader være begrænset til de tilfælde, hvor der foreligger fejl eller forsømmelser enten fra den vaccinerende læges side eller i forbindelse med produktion af vaccine.

I de tilfælde, hvor der ikke foreligger fejl eller forsømmelser, men hvor skaden skyldes